

УДК 477.5.14.3

**КЛАСИЧНИЙ СТИЛЬ У ПРОЄКТУВАННІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КОСТЮМА :
ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ**

Наку Анастасія Валеріївна – аспірантка, Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ, Україна
orcid.org/0000-0002-0683-3797
DOI.org/10.35619/ucpm.vi32.273
anastasia.naku10@gmail.com

Подано основні аспекти формування і розвитку класичного стилю, виявлено його характерні риси та прояви в проєктуванні жіночого європейського костюма; виділено підстилі (діловий, стиль Шанель, класично-спортивний); базові кольори – чорний, сірий, білий і бежевий. Акцентується увага на тому, що мода постійно змінюється, спостерігається активний рух уперед і, відповідно, сучасний класичний стиль в одязі набуває інших обрисів. Жіночий класичний костюм представлено в широкій палітрі кольорів як традиційних, так і інших – бордовий, смарагдово-зелений, пісочний, колір індиго. У ході аналізу модних колекцій XXI ст. виділяємо класичне поєднання кольорів в одязі. Зазначено, що класичні кольори (чорний, сірий, білий, бежевий) добре komponуються, допускається використання невеликих вкраплень яскравих або пастельних відтінків. На відміну від чоловічого гардероба, одяг для жінок класичного стилю різноманітний.

Ключові слова: мода, костюм, класичний стиль, підстилі, діловий стиль, стиль Шанель.

Актуальність проблеми. У XXI ст. значно зріс інтерес суспільства до дизайну одягу, який сприймається як нова сфера творчої діяльності. Однак, попри здобутки у дизайні та опис стилів в одязі, залишається ще чимало прогалин у дослідженні жіночого костюма в колекціях європейських будинків моди (П'єр Карден, Жан Поль Готьє, Крістіан Лакруа, Пако Рабан, Живанши, Карл Лагерфельд, Агата Руїз де ла Прада) та модних колекцій українських дизайнерів. Важливим завданням дослідників сучасної моди є опис і систематизація базових стилів (авангардний, класичний, романтичний, спортивний, фольклорний) та мікростилів, причини їх виникнення, аналіз основних характерних рис (колір, форма, ритм, тканина, аксесуари тощо). Крім того, для розуміння становлення та розвитку фешн-індустрії важливе значення має усвідомлення принципів та механізмів інтерпретації класичного стилю в сучасних модних колекціях.

Аналіз досліджень і публікацій засвідчує, що одяг у сучасному світі виконує не лише захисні, утилітарно-практичні та художньо-естетичні функції, він виступає як об'єкт дизайну, в якому втілюється значення результату дизайн-діяльності, візуальна та ідейно-змістовна структура ансамблю костюма.

Ученими [3, 5-7] виділяються три основні гілки реалізації творчих і проєктних концепцій створення костюма, промислове виготовлення і масове споживання. Серед них дизайнерські і брендові колекції прет-а-порте та промислові сезонні колекції. Враховуючи те, що дизайн одягу займає важливе значення у науці [10-11, 13], виникає потреба у більш досконалому дослідженні та вивченні процесу формування основних стилів.

Козлова Т. та Ільчева О. у книзі «Стиль у костюмі ХХ століття» наголошують на тому, що стиль є певним інструментом, за допомогою якого можливим є трактування не лише історії мистецтв, але й мистецтво костюма. Мода є процесом складно-організованим і менш вивченим, оскільки вона належить до мистецтва... Стили, засновані на аналізі модних течій, характеризувати набагато складніше [5; 20]. Авторки виділяють основні відмінності між стилем і модою. В першу чергу, для стилю характерним є «чіткий взаємозв'язок між усіма елементами, наявність системи, єдність закономірно пов'язаних елементів. У костюмі закони стилю виявляються в гармонійному поєднанні: деталей, матеріалів і колірної гами костюма, фігури людини і костюма; костюма і навколишнього середовища; пропорційних членувань і образного рішення фігури; часу створення і використання костюма; функціональності і призначення костюма. Головною відмінністю моди в костюмі є не закономірність, а його складові. Для моди характерним є новизна, постійне відчуття контрасту із загальною масою і в той же час відповідність модним тенденціям та масовість, для стилю ж притаманним є естетичний образ, який є більш узагальненим» [5; 20-21].

Історія виникнення класичного стилю сягає своїм корінням в Англію XVIII ст. Саме стриманий і строгий англійський чоловічий костюм згодом став основою для формування класичного стилю і у чоловіків, і в жінок. Однак із часом англійський костюм набуває нових елементів. «Базова форма костюма, що прийнята, копіюється і варіюється сьогодні в усьому світі, була розроблена у Великобританії на початку ХХ ст.» [12; 90], – зазначає Б. Ретцель. У численних роботах мистецтвознавців і істориків костюма – Р. Захаржевського [3], М. Мерцалової [9], І. Блохіної [1],

Е. Плаксіної [11], К. Стамерова [13] подаються історичні етапи розвитку форм класичного костюма. Т. Кротова наголошує на взаємозв'язку формотворчих аспектів із військовою формою, розкриваючи характеристики костюма денді XIX ст., висвітлює подальші тенденції у спрощенні форм. У дослідженні розвитку модних форм костюма XX ст. О. Косарева класичний стиль презентує вже «як самостійний в моді, і так само у контексті з іншими стильовими напрямками» [6]. Трансформацію форм англійського костюма в творчості Шанель, у результаті якої виникає «англійський стиль Шанель», дослідила згадана вже Т. Кротова.

Мета статті – визначити особливості та ознаки класичного стилю в проєктуванні європейського жіночого костюма.

Виклад матеріалу дослідження. Класичний одяг – поняття поза часом, оскільки він залишається актуальним незалежно від сезону, епохи і загальних тенденцій. Особливою популярністю ці предмети гардероба користуються у ділових жінок, яким важливо справляти враження на колег, партнерів і конкурентів. Базова основа професійного стилю – класичний стиль (стильовий напрям). О. Виборнова зазначає, що «сам стиль, як спосіб мислення і прояв себе, створюється силуетом, кроєм, кольором і матеріалами, а ось за прояв індивідуальності відповідають якраз доповнення і деталі. Це важливо для класики ділового стилю, де присутні лаконізм, стриманість» [2].

Твідовий костюм-двійка; жіночі штани; біжутерія з кришталю і кольорового скла; нитка перлового кольє; маленьке чорне плаття і двоколірні туфлі, візуально подовжують ногу і зменшують стопу ... Всі ці жіночі елементи гардероба стали справжніми символами класики. Як сказав К. Лагерфельд: «Шанель створила образ, який в наш час – значить стільки ж, скільки костюм на двох або трьох гудзиках для чоловіків» [8; 64]. Сила К. Шанель, як і сила класичного стилю, – у вишуканій стриманості і її неповторному шику.

Знаменитий твідовий костюм не лише зробив революцію в моді, але і повністю змінив сприйняття жінок у діловому світі. Він був елегантним, практичним і ошатним одночасно і до сих пір не виходить із моди, символізуючи класику і високий соціальний статус. Говорячи про символи класичного стилю, неможливо не згадати знамениті і надзвичайно популярні в наш час туфлі-човники.

Перша модель таких туфельок із загостреним носком створені французьким модельєром Р. Вівьє в 50-і роки. Він відкрив світові шпильку, каблук неймовірної на ті часи висоти 7-8 см. Трохи пізніше С. Феррагамо збільшив висоту каблука до 10 см, що викликало справжній фурор.

К. Шанель запевняла, що «скромність – це верх елегантності». І, звичайно ж, була права. Класичний стиль сьогодні – це стриманість, простота і дуже висока якість. Часто виникає плутанина і ототожнення класики з офіційно-діловим стилем, що в корені невірно. Безумовно, крій, силуети і фактури в діловому стилі запозичені з класики. Але не варто забувати, що офіційно-діловий стиль – це, перш за все, дрес-код для роботи.

«Іконами» самого лаконічного і одночасно розкішного стилю серед жінок вважаються: Ж. Кеннеді-Онассіс, Г. Келлі, М. Тетчер, О. Хепберн, А. Клуні і В. Бекхем. А яскравими представниками класичної елегантності серед чоловіків називають Н. Вустера (байєр, дизайнер, fashion-консультант), Д. Бекхема і М. Ді Вайо (fashion-блогер, модель).

Наприкінці XX ст. у сформованому суспільстві епохи постмодерну мода приймає ігровий характер і з кожним роком еkleктика продовжує набирати стрімких обертів. Одягатися total look в одному стилі вже не комільфо, зараз хорошим тоном вважається майстерне комбінування декількох стильових напрямів в одному луці. Спостерігаємо мікс класики з casual і романтикою або додаються до класичного стилю нотки року. І класичний стиль набуває нового стилю з відтінком chic!

Класичний стиль одягу належить до протокольних стилів. А це означає, що він консервативний і вкрай суворий. Люди, які носять його, виконують представницьку функцію. Тому повинні ретельно стежити за тим, щоб їх зовнішній вигляд не викликав суперечностей або міжнародних конфліктів. «Класику» носять монархи, високопоставлені чиновники, політики і дипломати. Оскільки класика взагалі придумана для того, щоб ніхто не висловлювався за допомогою одягу, щоб одяг «мовчав», щоб всі виглядали однаково, скромно, стримано, сухо та передбачувано. Однак Королева Єлизавета з самого початку бунтувала проти нудної палітри класичного стилю.

З огляду на вище сказане можемо зробити узагальнення: класичний стиль одягу – це костюмний стиль, «застебнутий на всі гудзики»; без відкритих рук і ніг (довгі рукави і колготки *завжди*); стримана колірна гамма (синій, сірий, чорний, винний, шоколад); *дорогі* натуральні матеріали (шовк, кашемір); відсутність принтів на одязі (окрім «гусяча лапка», «смужка», «клітинка»), тільки на хустках; аксесуарна група: перлинні гвоздики і нитка перлів, годинник із римським циферблатом; прибране волосся і матовий натуральний макіяж; завжди взуття з закритим мисом із каблуком не вище 5-6 см; фіксовані фасони

одягу. І якщо говорити про стиль, що нагадує залишки «класики» в житті звичайних людей, так це *business formal* – строгий і навіть консервативний, діловий стиль.

Як зазначає Н. Найденська, «еволюція жіночого ділового костюма – це наочна історія емансипації. На початку нового тисячоліття прекрасній статі вже не треба з колишнім завзяттям доводити свою спроможність, а значить, і немає особливої необхідності приховувати свою жіночу натуру під бронєю по-чоловічому скроєного костюма. Багато жінок стали користуватися всім тим, що раніше у великому бізнесі було справжнім табу: «залізні леді» зрозуміли, що жіночність і іноді навіть слабкість часом можуть зіграти їм на руку. На ділові переговори дозволяли одягати трикотажні (в'язані) комплекти пастельних тонів, які можна доповнити кокетливими спідницями в стилі 50-х років [10; 21]. Звичайно, сьогодні офісний дрес-код більш лояльний модним тенденціям. Жіночий діловий костюм став більш м'яким. Як зазначають стилісти, «плечі піджака не такі величезні, в крої більше свободи. Все стало більш елегантним і шикарно-скромним. Головна новина – жінці більше не потрібно бути схожою на чоловіка, щоб домогтися успіху. Вона може залишатися сама собою і носити те, що їй подобається. Головне обмеження, про яке потрібно пам'ятати, – діловий наряд не повинен бути кричущо-сексуальним. ...Але, незважаючи на свободу вибору, корпоративні дрес-коди визначають типовий наряд жінки, що працює у сфері великого бізнесу, права, політики або банківської справи, орієнтуючись на старі стереотипи на кшталт світових: жакет із маленькими, але жорсткими плечима, спідниця або брюки, мінімальний макіяж і стримані прикраси» [10; 21].

Діловий стиль – це не новомодний винахід, а продукт, створений часом. Цей стиль формувалася впродовж двох століть і продовжує змінюватися на наших очах. Він як губка вбирає в себе моду, перетворюючи її в класику.

За міжнародними стандартами в діловому стилі цінуються стриманість, висока якість одягу, відсутність яскравих аксесуарів. В цілому це класичний стиль одягу з властивим йому консерватизмом. Такий стиль дозволяє сучасній бізнес-леді створювати необхідний настрій для робочої обстановки в офісі або на діловій зустрічі. Нехтування правилами цього стилю може стати причиною багатьох невдач. Діловий стиль змушує віддавати перевагу речам класичного покрою: напівприталений силует, спідниця довжиною до середини коліна або трохи вище. Міні і максі в діловому світі неприпустимі, вони виглядають безглуздо. Класичний офісний костюм – одна з найбільш затребуваних категорій одягу в діловому стилі.

Охайність і елегантність ділового костюма дозволяють не відволікатися, відчувати себе комфортно, як із практичної точки зору, так і з психологічної – він дозволяє відчувати себе на роботі у відповідній атмосфері. Однак жінка і в бізнесі залишається жінкою, тому вона завжди буде прагнути внести в свій робочий одяг хоч трішечки шарму. До того ж уміння подібатися теж допомагає в кар'єрі.

«Діловий стиль – це не лише одяг, але і манера поведінки. Це доброзичливість, уважність і ввічливість у ставленні до оточуючих» [5; 9-10].

Діловий стиль сьогодні усвідомлено використовується, коли того вимагає професія. Якщо говорити про індивідуальний стиль у межах професійного стилю, то кожен повинен розуміти необхідність відповідати певному соціальному образу; яку інформацію в цьому випадку несе індивідуальний стиль; компроміс у творенні образу.

Ще недавно одяг ділового стилю асоціювався з асексуальністю, прямими силуетами та мізерною палітрою кольорів. На початку XXI ст. відбулися явні зміни в професійному стилі:

- вільне поводження з кольором і принтом, спостерігаємо поєднання з непоєднуваним;
- краватки дозволено носити будь-якої довжини і ширини, можна замінювати їх шийними хустками або зовсім не використовувати;
- навмисно укорочена довжина брюк, як і шарпетки «не в колір», в діловому стилі зараз цілком припустимі;
- зміни стосуються силуету, фактури тканини: прозорість, мереживо вже не табу;
- в колекціях ділового стилю для жінок присутні явні елементи чоловічого стилю з андрогінними силуетами, вільним кроєм.

Ділові жінки, яким важливо одягатися красиво, але не відволікати увагу оточуючих від своїх робочих якостей, використовують строгий класичний елегантний стиль в одязі, що підпорядковується певним вимогам. До того ж, він передбачений в більшості офіційних установ, і будь-який відступ від нього може викликати запобіжні заходи.

Так, сучасний діловий класичний стиль відрізняється наступними характеристиками:

- стримана кольорова палітра. Класика не допускає яскравих і строкатих відтінків і принтів;
- строгі форми і лаконічні фасони;

- певна довжина спідниць – трохи вище або трохи нижче коліна;
- мінімум прикрас і декоративних елементів.
- штани строгих форм і прямого крою, практично завжди зі стрілками;
- закриті взуття на підборах заввишки 4-7 см.

Базова основа ділового стилю – класичний стиль (стильовий напрям). О. Виборнова зазначає, що «сам стиль, як спосіб мислення і прояв себе, створюється силуетом, кроєм, кольором і матеріалами, а ось за прояв індивідуальності відповідають якраз доповнення і деталі. Це важливо для класики ділового стилю, де присутні лаконізм, стриманість» [2].

Класичний одяг – поняття поза часом, «оскільки він залишається актуальним незалежно від сезону, епохи і загальних тенденцій. Особливою популярністю ці предмети гардероба користуються у ділових жінок, яким важливо справляти враження на колег, партнерів і конкурентів» [4]. Хоча й одяг класичного стилю має стійкі традиції, щосезону в ньому з'являються нові риси чи елементи – фасони і кольори, можлива довжина суконь і спідниць, використання різних матеріалів і поєднань, а також нові предмети гардероба. Як зазначають дослідники та дизайнери, «класичний стиль в одязі останніх років передбачає такі елементи: брючні костюми і комплекти зі штанів і сорочок. При цьому штани можуть мати безліч фасонів – штани-банани, моделі із завищеною і заниженою посадкою, зі звуженими до низу штанинами і інші. Серед сорочок лідируючу позицію займає білосніжний виріб приталеного крою з різними типами коміра, однак, на вершині популярності знаходяться і інші варіанти, зокрема з простими і лаконічними принтами – кліткою, смужкою і горошком; всілякі спідниці до коліна або середини ікри. Головним трендом останніх років були трохи розкльошені і плісировані моделі; елегантні костюми незвичайних відтінків» [4]. У минулому сезоні дизайнери та мистецтвознавці до класики віднесли не тільки вироби традиційних відтінків (чорний, сірий або темно-синій колір), а й вишукані моделі в бордовій колірній гамі, класичні і витончені вироби бежевих та інших пастельних відтінків, екстравагантні варіанти використовують білий колір. Серед доміантних виробів виділяємо прямий і напівприталений жакет; затишний в'язаний кардиган; сукню вільного крою і середньої довжини; взуття зі шкіри або іншого натурального матеріалу (частіше це пласка підосва, танкетка або підбори не більше 8-9 см). Актуальними є елегантні невеликого розміру аксесуари. Модний класичний одяг не має вікових обмежень.

Дотримання одного стилю – характерна риса класичного одягу, однак його численні різновиди мають деякі суттєві відмінності. Особливе місце серед підстилів посідає англійська класика. «Оскільки всі англійці від природи надзвичайно стримані й урівноважені, вони не терплять яскравості і надмірно строкатих відтінків, а цінують спокій і приглушеність. В їх гардеробі переважають предмети з прямим кроєм і приталеним силуетом, максимально комфортні і функціональні» [6]. При цьому англійський класичний стиль одягу для жінок не терпить прозорих і напівпрозорих тканин, безформних речей, що нагадують балахони і міні-спідниць. Крім того, даний підстиль передбачає такі особливості:

- суворі колірні гамма – сірий, коричневий, зелений, синій, традиційні чорний і білий;
- максимальна практичність;
- обмежений набір аксесуарів;
- класичний крій більшості речей» [6].

Мода постійно змінюється, спостерігаємо активний рух уперед і, відповідно, сучасний класичний стиль в одязі набув інших обрисів. Однак вимоги до класики не змінилися. Жіночий класичний костюм представлено в широкій палітрі кольорів як традиційних, так і інших кольорів – бордовий, смарагдово-зелений, пісочний, колір індиго.

Жіноча блуза, яка донедавна була лише білого кольору, набула нових відтінків – пастельних, світлих, темних із непомітним принтом та іншими декоративними елементами (рюші, волани, жабо). Змінився силует брюк – вони стали злегка звуженими або розкльошеними, з нетрадиційною посадкою.

Дослідники стилю зазначають, що «як і весь стильний класичний одяг для жінок, аксесуари з цього напрямку відрізняються максимальною елегантністю, стриманістю і лаконічністю. Так, традиційно класичні жіночі образи доповнюються елегантними шийними хустками, вишуканими капелюшками і сумочками невеликого розміру, виконаними з натуральних матеріалів. Прикраси до подібного look'u теж обирають з обережністю – надмірно масивні вироби можуть зіпсувати образ, тому перевага надається невеликим і скромним предметам» [4].

У ході аналізу [4] модних колекцій XXI ст. виділяємо й класичне поєднання кольорів в одязі. Традиційно класика не допускає поєднання в одному образі більше 3 кольорів. Однак, монохромний look, що створюється на основі одного колірної відтінку, теж не використовується стилістами та

дизайнерами. Дотримуються поєднання двох-трьох гармонійних кольорів для створення стильного й виразного образу. У цьому контексті зазначаємо, що класичні кольори (чорний, сірий, білий, бежевий) добре компонуються, допускається використання невеликих вкраплень яскравих або пастельних відтінків. Останні колекції презентували образи, в яких активно поєднуються темно-сині або коричневі відтінки. Окремими вкраплення використано золотий, рудий, зелений і кобальтові відтінки.

На відміну від чоловічого гардероба, одяг для жінок класичного стилю різноманітний.

Отже, класичний стиль, будучи найконсервативнішим, зазнав незначних змін за історію моди. Змінювалася колірна гамма, форма кишень, тип тканини, довжина рукавів і штанив, деякі інші елементи, але в цілому класичний стиль залишався самим собою. Костюм у класичному стилі можна носити роками, і він не виходить із моди, як це буває з одягом інших стилів.

Висвітлені у статті положення не претендують на вичерпаний і всебічний розгляд проблеми і вимагають більшої дослідницької уваги. Перспективи подальших досліджень полягають в аналізі стилетворчих елементів класичного стилю – костюма, аксесуарів, зачіски, макіяжу.

Список використаної літератури

1. Блохина И. В. Всемирная история костюма, моды и стиля. Минск : Харвест, 2007. 400 с.
2. Выборнова Е. А. Основы личного стиля, Уч. пос. по созданию индивидуального стиля и безупречного имиджа. Томск, 2015. [Электронный ресурс]. URL: <https://www.litmir.me/bd/?b=550616> (дата звернення 18.02.2019).
3. Захаржевская Р. В. История костюма. От античности до современности. 3-е изд., доп. Москва : РИПОЛ классик, 2007. 288 с.
4. Классическая одежда – правила создания универсального модного образа [Электронный ресурс]. URL: <https://womanadvice.ru/klassicheskaya-odezhda-pravila-sozdaniya-universalnogo-modnogo-obraza>
5. Козлова Т.В., Ильичева Е.В. Стиль в костюме XX века. Уч. пос. для ВУЗов. Москва: МГТУ им. А.Н.Косыгина, 2003. 160 с.
6. Косарева Е. А. Мода. XX век. Развитие модных форм костюма. СПб.: «Петербург. ин-т печати», 2006. 468 с.
7. Кротова Т. Ф. Трансформація форм англійського костюма в творчості Г. Шанель. *Вісник Міжнар. слов'янського ун-ту*. Серія : Мистецтвознавство / гол. ред. д-р миств. І. І. Польська. Київ : Міжнар. слов'янський ун-т, 2013. Т. 16. № 1. С. 71–81.
8. Кротова Т.Ф. «Одежда, скроенная индивидуумом для индивидуума индивидуально», или встреча с Сэвил Роу. *Дизайн. Материалы. Технология*, 2014. № 2 (32). С.61-68.
9. Мерцалова М. Н. Костюм разных времен и народов : в 4-х тт. Москва : Академия моды, Санкт-Петербург : Чарт Пилот, 2001.
10. Найденская Н. Г., Трубецкова И. Золотые правила стиля. Дресс-код успешной женщины. Серия KRASOTA. Безупречный стиль. Москва: Эксмо, 2016. 256 с.
11. Плакшина Э. Б. История костюма : стили и направления : уч. пос. для студ. учреждений сред. проф. образования. 2-е изд., стереот. Москва : АCADEMIA, 2004. 231 с.
12. Ретцель Б. Джентельмен. Классическая мода для мужчин /пер. с англ. Т. Котельниковой/ Stige, Societa Torinese/Industrie Grafiche Editorial S.p.A., San Mario, Printed in Italy. 359 с
13. Стамеров К. К. Нариси з історії костюмів. Ч. 1, 2. Київ : Мистецтво, 1978. 192 с.

References

1. Blokhyna Y. V. (2007), *Vsemirnaya istoriya kostiuma, mody i stilya* [World History of Costume, Fashion and Style] Minsk: Kharvest, 400 pages.
2. Vybornova E. A. (2015) *Osnovy lichnogo stilya, Uchebnoe posobie po sozdaniyu individualnogo stilya i bezuprechnogo imidzha* [The basics of personal style, The Study Guide on individual style and impeccable image creation] / E. A. Vybornova. Tomsk [online] Available at: <https://www.litmir.me/bd/?b=550616> [accessed 18.02.2019]
3. Zakharzhevskaya R. V. (2007), *Istoriya kostyuma. Ot antichnosti do sovremennosti. 3-e izd., dop.* [From antiquity to modernity. 3-rd ed., ext.] Moscow : RIPOL klassik, 288 pages.
4. *Klassicheskaya odezhda – pravila sozdaniya universal'nogo modnogo obraza* [Classic formal clothes – rules of universal fashion look creation] – womanadvice.ru website [online] Available at: <https://womanadvice.ru/klassicheskaya-odezhda-pravila-sozdaniya-universalnogo-modnogo-obraza>
5. Kozlova T.V., Ilyicheva E.V. (2003), *Stil v kostyume XX veka. Uchebnoe posobie dlya VUZov* [Style of XXth century costume. A Study Guide for universities and colleges] Moscow, A. N. Kosygin Moscow State Textile University. 160 p.
6. Kosareva E. A. (2006), *Moda. XX vek. Razvitie modnykh form kostyuma* [Fashion of XXth century. Costume fashion forms development] St. Petersburg. Izdatelstvo «Peterburg. Inst-t pechati», 468 p.
7. Krotova T. F. (2013), *Transformatsiya form anhliyskoho kostiuma v tvorchosti H. Shanel. Visnyk Mizhnarodnoho slovyanskoho universytetu. Seriya: Mystetstvoznnavstvo* [Transformation of the English costume forms in the creative work of G. Chanel. The International Slavic University bulletin. Art Studies Series] / I. I. Polska. Kyiv. The International Slavic University, Volume 16. № 1. P. 71–81.

8. Krotova T. F. (2014), «*Odezhda, skroennaya individuumom dlya individuumo individualno*», ili vstrecha s Sevil Rou [«Clothes particularly cut out by the individual for the individual», or meeting with Savile Row]. *Dizajn. Materialy*. Tekhnologiya [Design. Materials. Technology], no. 2(32). P. 61-68.
9. Merczalova M. N. (2001), *Kostyum razny`kh vremen i narodov: v 4-kh tt. Moskva. Akademiya mody`* [Costume of different times and nations: in 4 vols. Moscow. Fashion Academy] St. Petersburg: Chart Pilot.
10. Najdenskaya N. G., Trubeczkova I. (2016), *Zoloty`e pravila stilya. Dress-kod uspešnoy zhenshchiny. Seriya KRASOTA. Bezuprechnyy stil* [Golden rules of style. Dress code of a successful woman. BEAUTY series. Impeccable style.] / N. G. Najdenskaya, I. Trubeczkova. Moscow: «Eksmo», 256 p.
11. Plaksina E. B. (2004), *Istoriya kostyuma: stili i napravleniya: uchebnoe posobie dlya studentov uchrezhdeniy sredneho profilnoho obrazovaniya. 2-e izdanie, stereotipnoe* [The history of the costume: styles and directions: textbook for students of secondary specialized educational institutions, 2nd edition, stereotyped] Moscow: ACADEMIA 231 p.
12. Retzel B. *Dgentelmen. Klassicheskaya moda dlya muzhchin* [Gentleman. Classic fashion for men] / translated from English by T. Kotelnikova/ Stige, Societa Torinese / Industrie Grafiche Editorial S.p.A., San Mario, Italy. 359 p.
13. Stamerov K. K. (1978), *Narysy z istorii kostiumiv. Ch. 1, 2.* [Essays on costume history in two parts] Kyiv: Mystetstvo, 192 p.

КЛАССИЧЕСКИЙ СТИЛЬ В ПРОЕКТИРОВАНИИ ЕВРОПЕЙСКОГО КОСТЮМА: ТРАДИЦИИ И СОВРЕМЕННЫЕ ИНТЕРПРЕТАЦИИ

Наку Анастасия Валериевна – аспирантка, Киевский национальный университет культуры и искусств, г. Киев, Украина

Представлены основные аспекты формирования и развития классического стиля, выявлены его характерные черты и проявления в проектировании женского европейского костюма; выделено подстили (деловой, стиль Шанель, классически-спортивный) базовые цвета в классическом стиле – черный, серый, белый и бежевый. Акцентируется внимание на том, что мода постоянно меняется, наблюдается активное движение вперед и, соответственно, современный классический стиль в одежде приобретает другие очертания. Женский классический костюм представлен в широкой палитре цветов как традиционных, так и других цветов – бордовый, изумрудно-зеленый, песочный, цвет индиго. В процессе анализа модных коллекций XXI века. выделяем и классическое сочетание цветов в одежде. Отмечено, что классические цвета (черный, серый, белый, бежевый) хорошо komponуются, допускается использование небольших крапленей ярких или пастельных оттенков. В отличие от мужского гардероба, одежда для женщин классического стиля разнообразнее.

Ключевые слова: мода, костюм, классический стиль, подстили, деловой стиль, стиль Шанель.

CLASSICAL STYLE IN THE EUROPEAN COSTUME DESIGN: TRADITIONS AND MODERN INTERPRETATIONS

Naku Anastasiia – postgraduate, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

The main aspects of the classic style formation and development have been represented in the article, the classic style distinctive features and its expressions in the female European costume design have been identified; specific substyles such as formal office style, Chanel style, and classical sportswear have been distinguished; such basic colors in the classic style as black, gray, white and beige have been accentuated. Special attention in the article has been paid to the fact that fashion is constantly changing, actively moving forward, and therefore the modern classic style in clothes acquires different shapes. Women's classic costume has been represented in a wide range of colors, both of traditional range and other colors set – burgundy, emerald green, sand, indigo. The classic combination of colors in clothes has been highlighted during the analysis of fashion collections of the twenty-first century. It should be noted that such classic colors as black, gray, white, and beige match well, and a small blend of bright or pastel shades is allowed. Classic-style women's clothes are much more diverse unlike men's wardrobe.

Key words: fashion, costume, classic style, subtypes, formal office style, Chanel style.

UDC 477.5.14.3

CLASSICAL STYLE IN THE EUROPEAN COSTUME DESIGN: TRADITIONS AND MODERN INTERPRETATIONS

Naku Anastasiia – postgraduate, Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine

The main aspects of the classic style formation and development have been represented in the article, the classic style distinctive features and its expressions in the female European costume design have been identified; specific substyles such as formal style, Chanel style, and classical sportswear have been distinguished; such basic colors in the classic style as black, gray, white and beige have been accentuated. The fact that fashion is constantly changing, actively moving forward, and therefore the modern classic style in clothes acquires different shapes have been

highlighted in the article. Compliance with one style is the distinctive feature of the classic clothes, but its numerous varieties have some significant differences. English classic holds a distinguished position among substyles. Classic style has been distinguished as the basis of the formal style.

Fashion had gained more playful features in the postmodernist society at the end of the twentieth century, and the eclecticism has been continuously gathering momentum with each passing year. The mix of classics with casual and romantic style or some notes of the rock style added to the classic style can be observed. And the classic style has been assuming a new form with a slight touch of chic!

Women's classic costume has been represented in a wide range of colors, both of traditional range and other colors set – burgundy, emerald green, sand, indigo. Traditionally, combination of more than 3 colors in one look is not allowed in classic style. However, stylists and designers also prefer not to work with the monochrome look created on the basis of one color shade. The combination of two or three harmonious colors is traditionally followed for stylish and expressive look creation. In this context should be noted that such classic colors as black, gray, white, and beige match well, and a small blend of bright or pastel shades is allowed. Looks with dark blue or brown shades blends have been represented in recent fashion collections. Gold, red, green, and cobalt shades have been used as separate touches.

Thus, the classic style, being the most conservative, has undergone very little changes in the fashion history. The range of colors, the shape of the pockets, the type of fabric, the length of the sleeves and trousers, some other elements have undergone some changes, but the classic style generally remained the same.

Key words: fashion, costume, classic style, subtypes, formal office style, Chanel style.

Надійшла до редакції 3.11.2019 р.

УДК 391:338.4]:792.02(477)

СУЧАСНІ ДЕФІЛЕ В УКРАЇНІ ЯК ПРЕЗЕНТАЦІЯ МОДНОГО ОБРАЗУ

Кузнцова Валерія Олександрівна – аспірантка,

Київський національний університет культури і мистецтв, м. Київ

orcid.org/0000-0001-9252-7480

DOI.org/10.35619/ucpm.vi32.274

LK.Ler4ik1010@gmail.com

Дефіле розглядається як засіб демонстрації трендів і як складний організований художній процес із власною образною системою та власними методами відтворення. З'ясовано, що мода створює узагальнений модний образ, тісно пов'язаний з художнім образом, а засоби театрального вираження, такі як декорація, музика, світло та маска, допомагають гармонізувати ідею й художній образ дизайнера, за допомогою них ідея дизайнера і сам образний стрій колекції впливають на глядача і як візуальний, і як емоційний об'єкт. Із статті стають зрозумілими основні тенденції української індустрії моди, яка використовує західні ідеї для показів мод, але одяг і сам імідж набувають суто національних особливостей.

Ключові слова: дефіле, театральне дійство, fashion-шоу, сценографія, модний образ, образ-інсталяція, подумний образ, українська мода.

Постановка проблеми. Понад століття існує історія модних показів. За цей час відбулися величезні зміни, і нинішні дефіле мало схожі на ті, що були колись. У ті часи покази мали лише одну функцію – демонстрацію одягу.

Витоки концептуального напрямку впровадження художніх образів у сучасному дефіле сягають західноєвропейського мистецтва кінця XIX ст., авангардного мистецтва початку XX ст.; як самостійний напрям виділився у постмодернізмі другої пол. XX – початку XXI ст. і утверджується в модній індустрії різних країн. Приклади XX ст. показують, що економічне процвітання в основному пов'язане з культурою [2]. Сьогодні дизайнерам все важче залучати і утримувати публіку, кожен раз потрібно винайти щось нове і оригінальне, щоб виділитися і запам'ятатися. Звичайно, чимало модельєрів і Будинків моди виготовляють колекції і показують їх, але зазвичай це більш яскраво проходить у відомих компаній зі своєю усталеною аудиторією і репутацією. Сучасні дефіле стали важливим атрибутом презентації будь-якого успішного Будинку моди. Організатори дефіле не шкодують грошей на антураж, музику і світло; запрошують відомих людей для показів, намагаються знайти свою «родзинку», яка б відрізняла їх показ від будь-якого іншого.

У сучасній культурі мода має широкий вплив на систему цінностей та установок людини. Як відомо, мода популяризує образ «ідеальної» людини, чоловіка і жінки, який здійснюється за рахунок впливу через засоби масової інформації, рекламу. Для більшості дизайнерів та Будинків моди дефіле стало своєрідною візитною карткою, однією з можливостей комунікації зі споживачем, до якого залучаються різні жанри мистецтва, що передбачає набуття нових культурних цінностей.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що мода цікавить і філософів, і культурологів, і мистецтвознавців, і дизайнерів тощо. Феномен моди розглядався з різних ракурсів у